

တၢ်မၤလိၤဟူး/မၤဟးဂီၤဟူး – တၢ်ကူးကွဲးယါဘျါ

တၢ်ကူးကွဲးမၤလိၤဟူး/မၤဟးဂီၤဟူးန့ၣ်မ့ၢ်ကျဲၤလၢနမၤဟးဂီၤကွံာ်နဟူးသ့ဖဲလၢနအိၣ်ဒီးတၢ်ဟံၣ်လိၤသးယါမနုၤအပူၤအခါ န့ၣ်လီၤ.

အခိၣ်ထံးတပတီၢ်န့ၣ်နရဲၣ်ကျဲၤဆိတၢ်သ့ၣ်ဆၢဖးကတီၢ်လၢကသံၣ်သရၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးအံၤအကတီၢ် ကသံၣ်သရၣ်က-

- ဟံၣ်ဂၢၢ်ဟံၣ်ကျဲၤဖဲတၢ်မၤအကျိၤအကျဲအံၤမ့ၢ်ဘၣ်လိာ်ဒီးန့ၣ်အခါ
- တဲန့ၣ်ပၢၢ်တၢ်မၤအကျိၤအကျဲဘၣ်ယးဒီးတၢ်မၤန့ၣ်တၢ်ကူးကွဲးမၤလိၤဟူး/မၤဟးဂီၤဟူး
- ရဲၣ်ကျဲၤတၢ်ဒိကွၢ်နီၢ်ခိကွၢ်ဂီၤန့ၣ်ဒီးတၢ်မၤကွၢ်သ့ၣ်ဒိတၢ်လိာ်ဘၣ်အသိး
- ဟ့ၣ်န့ၣ်တၢ်အၢၣ်လိၤဟ့ၣ်ခွဲးလံာ်ကွၢ်ဒိလၢနကဆဲးလိၤမံၤအဂီၢ်
- မၤတၢ်ရဲၣ်လိၤကျဲၤလိၤလၢတၢ်မၤလိၤဟူး/မၤဟးဂီၤဟူးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်ဝဲၣ်တနီၤအပူၤ တၢ်မၤလိၤဟူး/မၤဟးဂီၤဟူးတၢ်မၤအကျိၤအကျဲန့ၣ်တၢ်ကမၤအီၤတသိယိဖဲတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးအနံၤ, မ့တမ့ၢ်တခီ, လၢခံတသိ န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကတဲာ်ကတီၢ်သးလၢတၢ်ကူးကွဲးမၤလိၤဟူး/မၤဟးဂီၤဟူးအဂီၢ်

- တချုးတၢ်ကူးကွဲး တဘၣ်အိမိာ် မ့တမ့ၢ် အိတၢ်ထံတၢ်နီ (ထံဒၣ်လဲာ်တဘၣ်အိဘၣ်) လၢယုန့ၣ်ရံၣ်ယၢၣ်ယၢၣ်အတီၢ်ဘၣ်. တၢ်အံၤမ့ၢ်ဝဲနတၢ်ပူၤဖျဲး အဂီၢ်ဖဲတၢ်ဟ့ၣ်န့ၣ်ကသံၣ်သးသပူၤအခါန့ၣ်လီၤ.
- ရဲၣ်ကျဲၤလၢနကတဲာ်တုၤဖဲကသံၣ်ဒးအစ့ၤကတၢ်စ့ၤန့ၣ်ရံၣ်အဂီၢ်န့ၣ်တက့ၢ်.
- ဟဲစိာ်ယုာ် -
 - ပိာ်မုာ်တၢ်ပးခံတဖၣ်
 - နကသံၣ်သရၣ်တၢ်ဆုၢ်ခိလံာ်ပရၢ (မ့ၢ်လိာ်ဘၣ်)
 - နကသံၣ်တၢ်ကွၢ်ထွဲ (Medicare) ခးက့
 - နတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့တၢ်ကွၢ်ထွဲခးက့ (မ့ၢ်ဘၣ်ထွဲလိာ်သး), ဒီး
 - တၢ်အဂၤတမံၤလၢလၢကသံၣ်ဒးလိာ်ဘၣ်ဝဲတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ရဲၣ်ကျဲၤလၢပုၤတဂၤဂၤကက့ၤဆုၢ်န့ၣ်အူဟံၣ်.

ကသံၣ်သးသပူၤလၢတၢ်ကူးကွဲးမၤလိၤဟူး/မၤဟးဂီၤဟူးအဂီၢ်

ဒီးသန့ၤထီၣ်သးလၢကသံၣ်ဒးအဖီခိၣ်, ကသံၣ်သးသပူၤလၢတၢ်မၤအကျိၤအကျဲအဂီၢ်ကပၣ်ယုာ်ဒီး -

- ကသံၣ်သးသပူၤထီၣ်ရီၤ - နတသ့ၣ်နီၣ်နသးဖဲတၢ်ကူးကွဲးအကတီၢ်ဘၣ်.
- ကံၤသဝံန့ၣ်ထြး(စ)အိးဖဲး (Nitrous oxide gas) - လၢ “တၢ်မံတနီၣ်သ့ၣ်နီၣ်သးအါအါအဂီၢ်” (နဖုးသံနီၣ်, ဘၣ်ဆၣ်န့ၣ်အိၣ်ဂၢၢ်တပၢၢ်ဒီးဘၣ် ဘၣ်ဘျီဘျီ)
- တၢ်ဆဲးန့ၣ်ကသံၣ်သးသပူၤဖဲတၢ်ကူးကွဲးအလီၢ် (Local anaesthetic) - တၢ်ဆဲးန့ၣ်လီၤကသံၣ်သးသပူၤဆူၣ်ဒးလီၢ်ခိၣ်ထိးအပူၤလၢက မၤတီၢ်တုာ်တၢ်လီၢ်ကဝီၤဝဲန့ၣ်, မ့တမ့ၢ်
- တၢ်ဆဲးန့ၣ်ကသံၣ်သးသပူၤဖဲတၢ်ကူးကွဲးအလီၢ် (Local anaesthetic) ယုာ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ကသံၣ်မံ/ကသံၣ်မၤဂၢၢ်သးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကူးကွဲးမၤလိၤဟူး/မၤဟးဂီၤဟူးတၢ်မၤအကျိၤအကျဲ

တၢ်ကူးကွဲးမၤလိၤဟူး/မၤဟးဂီၤဟူးတၢ်မၤအကျိၤအကျဲအါတက့ၢ်တဖၣ်တၢ်မၤအီၤခိဖျိတၢ်စူးကါနီၣ်ကွဲးဒးလီၢ်ပိးလီ ('suction (vacuum) aspiration') ဒီးညိၣ်တယံာ်န့ၣ် ၁၅ မံးနံးဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်မၤအကျိၤအကျဲၤမ့ၢ်ဒ်လၢလၢအသး -

- နဒၢလီၤခိၣ်ထိးကအိးထီၣ်ကယိကယိ.
- ဝံၤဒီးတၢ်သ့ၣ်န့ၣ်လီၤပိၤဘိဖိဆူနဒၢလီၤပူၤ.
- ဝံၤဒီးတၢ်ကွဲးထူးထီၣ်ဟူးသးကဖိကယိန့ၣ်လီၤ.
- တၢ်စူးကၢ်တၢ်ပိးတၢ်လီၤတၢ်ကိးအိၤလၢ နီၣ်ကွဲးဒၢလီၤ (curette is) လၢကသမံသမိးကွဲးမ့ၢ်ဒၢလီၤကဆိလံၤန့ၣ်လီၤ.

ဖဲတၢ်ကွဲးကွဲးမၤလီၤဟူး/မၤဟးဂီၤဟူးဝံၤအလီၤခံ

လၢကမၤစ့ၤလီၤတၢ်ဘၣ်ကဲအဂီၢ်, ဖဲတၢ်ကွဲးကွဲးဝံၤအလီၤခံခံန့ၣ်အတီၢ်ပူၤ (မ့တမ့ၢ် စ့ၤသိအတီၢ်ပူၤဖဲသ့ၣ်လီၤပတုၣ်ဝံၤအလီၤခံ) -

- လုၢ်ထံခိဖျိလူထံ တဘၣ်လုၢ်ထံလၢစ့ၣ်လီၤဘျၢလီၤသးလၢထံကျိတဂ့ၤ.
- ဟးဆူးတၢ်မံယုၣ်လိာ်သး
- ဟးဆူးတၢ်ပိာ်ထံ
- စူးကၢ်ပိာ်မုၢ်တၢ်ပးခံ တဘၣ်စူးကၢ်ပိာ်မုၢ်ဘဲတြိာ်တဖၣ်တဂ့ၤ.

ကမၤန့ၢ်ကသံၣ်သရၣ်အတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးဖဲတၢ်မၤလီၤဟူး/မၤဟးဂီၤဟူးဝံၤအလီၤခံအခါဖဲလဲၣ်

နကဘၣ်လဲၤဆူကသံၣ်သရၣ်တၢ်သ့ၣ်ဆၢဖးကတီၢ်ပိာ်ထဲထီၣ်လၢစ့ၣ်န့ၣ်အတီၢ်ပူၤဖဲတၢ်ကွဲးကွဲးမၤလီၤဟူး/မၤဟးဂီၤဟူးဝံၤအလီၤခံန့ၣ်လီၤ.

သမံသမိးကွဲးနကသံၣ်ဒၢ, ဂံၢ်ခိၣ်ထိးကသံၣ်သရၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆါဟံၣ်ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူဝဲၤကျိၤသတူၢ်ကလၢဖဲ -

- နသ့ၣ်ယီၢ်/သ့ၣ်လီၤအါတလၢ
- တၢ်ကိာ်ထီၣ်န့ၣ်
- နတူၢ်ဘၣ်ဒ်သိးယုၢ်ထီၣ်လၢဟၢဖၢပူၤ မ့တမ့ၢ် ဟၢဖၢဆါနးနးကလၢ.

ကသံၣ်အတၢ်ဒိဘၣ်တဖၣ်ဒီးတၢ်သဘံၣ်ဘုၣ်ခိဖျိတၢ်ကွဲးကွဲးမၤလီၤဟူး/မၤဟးဂီၤဟူး

တၢ်သဘံၣ်ဘုၣ်ကဲထီၣ်အသးကၢဒိၣ်မးလၢတၢ်ကွဲးကွဲးမၤလီၤဟူး/မၤဟးဂီၤဟူးအယိန့ၣ်အိၣ်ဒၣ် ၃ မျးကယၤယၣ်ယၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤလီၤဟူး/မၤဟးဂီၤဟူးဖဲတၢ်ဒၢထီၣ်အခိၣ်ထိးသၢလၢ, န့ၣ်အါတက့ၢ်မ့ၢ်တၢ်အကတီၢ်လၢတၢ်မၤတၢ်ကွဲးကွဲးမၤလီၤဟူး/မၤဟးဂီၤဟူးအယိ. တၢ်သဘံၣ်ဘုၣ်အိၣ်ဒၣ်ဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်သဘံၣ်ဘုၣ်နးနးကလၢလၢအကဲထီၣ်ခိဖျိတၢ်ကွဲးကွဲးမၤလီၤဟူး/မၤဟးဂီၤဟူးန့ၣ်တညီၣ်န့ၣ်ကဲထီၣ်အသးဘၣ်, ဘၣ်ဆၣ်ပၣ်ယုၢ်ဒီးတၢ်လၢလၢတဖၣ်အံၤ -

တၢ်သဘံၣ်ဘုၣ်တဖၣ်	တၢ်ပနီၣ်တဖၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဒိဘၣ်တဖၣ်	ကဘၣ်မၤတၢ်မနုၤတဖၣ်လဲၣ်
<p>သ့ၣ်ယီၢ် (သ့ၣ်လီၤအါအါကလၢ, ကဟံၣ်ဖျိထီၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်လၢတၢ်မၤလီၤဟူး/မၤဟးဂီၤဟူးတလၢ)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • တန့ၣ်ရံၣ်အတီၢ်ပူၤသ့ၣ်လီၤပိၤဘိဖိဆူအံၤပးဒိၣ်ခံဘုၣ်လၢအါန့ၢ်ခံန့ၣ်ရံၣ် • သ့ၣ်ကိာ်လိာ်ထံသိးပနီၣ်ကျဲသ့ၣ်ဆံးဆံးလီၤ • တၢ်လီၤဘျးလီၤဘျါ မ့တမ့ၢ် မဲာ်ခံးသ့ 	<ul style="list-style-type: none"> • ယုမၤန့ၢ်သတူၢ်ကလၢကသံၣ်တၢ်ကွဲးထွဲတဘျီယီ • ကိး ၀၀၀ လၢသိလုၢ်တီပုၤဆါအဂီၢ် မ့တမ့ၢ် လဲၤဆူတၢ်ဆါဟံၣ်ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူဝဲၤကျိၤလၢအိၣ်ဘူးကတၢ်ဒီးန့ၣ် (တဘၣ်နီၣ်သိလုၢ်လၢန့ၢ်ကတၢ်ဒိၣ်န့ၣ်တဂ့ၤ, မၤပုၤတဂၤဂၤနီၣ်န့ၢ်န့ၣ်လီၤလုၢ်) • ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်တၢ်ကွဲးထူးထီၣ်ဟူးသးဒီးနီၣ်ကွဲးဒၢလီၤပိးလီ • ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်နကလိဘၣ်ဘၣ်တၢ်သ့ၣ်သ့ၣ်

တၢ်သဘံၣ်ဘျၣ်တဖၣ်	တၢ်ပနီၣ်တဖၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဒိဘၣ်တဖၣ်	ကဘၣ်မၤတၢ်မနုၤတဖၣ်လဲၣ်
တၢ်ဘၣ်ကံ	တၢ်လၢကဲထီၣ်သ့တဖၣ် - <ul style="list-style-type: none"> • ယုၢ်ထီၣ်လၢဟၢဖါအပူၤ မ့တမ့ၢ် ဟၢဖါဆါ • သွံၣ်လီၤတမ့ၢ်ဒ်အညီၣ်အသိး • တၢ်လီၤကီၢ် • သွံၣ်ယီၢ်/သွံၣ်လီၤအါတလၢ • တၢ်လီၤဘျးလီၤဘျါ • ဟၢဖါလူ • တၢ်ဘျး 	<ul style="list-style-type: none"> • ယုၤမၤန့ၢ်သတူၢ်ကလၢကသံၣ်တၢ်ကွၢ်ထွဲတဘျီယီ • လဲၤဆူနကသံၣ်ဒၢး, နဂံၢ်ခိၣ်ထံးကသံၣ်သရၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆါဟံၣ်ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူဝဲၤကျိၤသတူၢ်ကလၢလၢတၢ်ကယါဘျါနၤဒီးကသံၣ်မၤသံတၢ်ယၢ်
ဒၢလီၢ်ဘၣ်ဒိ တၢ်အံၤတကဲထီၣ်သးညီညီဘၣ်မ့ၢ်လၢတၢ်ကွၢ်ကွဲးမၤလီၤဟုး/မၤဟးဂီၤဟုးတဖၣ်န့ၣ်ကသံၣ်သရၣ်ကွဲးကွဲးယါဘျါလၢအိၣ်ဒီးတၢ်လဲၤခိဖျိတဖၣ်မၤဝဲအယီ	<ul style="list-style-type: none"> • ဘၣ်တၢ်ဒုးန့ၣ်ဟံၣ်ဖျါအီၤလၢကသံၣ်သရၣ်ကွဲးကွဲးယါဘျါတၢ် 	<ul style="list-style-type: none"> • တၢ်သ့ၣ်ညါအီၤဒီးကယါဘျါအီၤတဘျီယီလၢကသံၣ်သရၣ်ကွဲးကွဲးယါဘျါတၢ်
ဒၢလီၢ်ခိၣ်ထံးဘၣ်ဒိ မ့တမ့ၢ် ဆါ တၢ်အံၤတကဲထီၣ်သးညီညီဘၣ်မ့ၢ်လၢတၢ်ကွၢ်ကွဲးမၤလီၤဟုး/မၤဟးဂီၤဟုးတဖၣ်န့ၣ်ကသံၣ်သရၣ်ကွဲးကွဲးယါဘျါလၢအိၣ်ဒီးတၢ်လဲၤခိဖျိတဖၣ်မၤဝဲအယီ	<ul style="list-style-type: none"> • ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်တၢ်အံၤကဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ကိတၢ်ခဲတဖၣ်လၢခါဆူတၢ်အိၣ်ဒီးဟုးသးတဖၣ်အပူၤ. 	<ul style="list-style-type: none"> • နမ့ၢ်အိၣ်ဒီးဟုးသးလၢခါဆူညါအကတီၢ်န့ၣ်, နကသံၣ်သရၣ်ဘၣ်ယးပိၣ်မုၢ်ပိၣ်မၤတၢ်ဆါကဟ့ၣ်လီၤနၤတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖး

လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအါထီၣ်အဂီၢ်

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအကူအံၤမ့ၢ်ဝဲတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ယးဒီးတၢ်မၤလီၤဟုး/မၤဟးဂီၤဟုးသၢဘၣ်အကျိၤတဘျီလၢ တၢ်ကွဲးကျိးထံတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့, တၢ်န့ၣ်ကျဲ (Health Translations Directory) အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဝံသးစူၤကွၢ်စ့ၢ်ကိး -

- တၢ်မၤလီၤဟုး/မၤဟးဂီၤဟုးတၢ်မၤအကျိၤအကျဲ - ကသံၣ်ပိၣ်
- တၢ်မၤလီၤဟုး/မၤဟးဂီၤဟုးတၢ်မၤအကျိၤအကျဲ - တၢ်ကွဲးကွဲးယါဘျါ

ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမိၤဒီးဘၣ်တၢ်ထုးထီၣ်ရၤလီၤအီၤလၢ ဝံထီၣ်ရၤယါပဒိၣ် (Victorian Government), 1 Treasury Place, Melbourne.
 © ဝံထီၣ်ရၤယါကီၢ်စံၣ် (State of Victoria), တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ဒီးပုၤဂ့ၢ်ဝိတၢ်မၤစၢၤဝဲၤကျိၤ (Department of Health and Human Services), လၢယနုၤအါရံၣ် ၂၀၁၉
 လဲၤန့ၣ်လီၤကွၢ်သ့ဝဲ <<http://healthtranslations.vic.gov.au/>>